

Prima instanță: Judecătoria Ialoveni
(judecător Corina Albu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
(judecători Ana Panov, Marina Anton, Maria Guzun)

Î N C H E I E R E

17 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componență

Președintele completului

Judecători

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ursu Alexandru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bivol Vladimir împotriva lui Ursu Alexandru cu privire la evacuarea din gospodărie și acțiunea reconvențională depusă de Ursu Alexandru împotriva lui Bivol Vladimir cu privire la anularea certificatului de moștenitor legal, constatarea ca succesor nedemn și repararea prejudiciului cauzat, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Ursu Alexandru și menținută hotărârea Judecătoria Ialoveni din 11 iulie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 04.01.2013 Bivol Vladimir s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Ursu Alexandru, solicitând să fie evacuat Ursu Alexandru din gospodăria amplasată în xxxxxx, cu nr. cadastral zzzzzzzz (f.d. 4-5, vol.I).

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că în baza certificatului de moștenitor legal 04.12.2012, dispune de averea succesorală a defunctei Bivol Agafia, care constă din imobilul amplasat în xxxxxx, cu nr.cadastral zzzzzz, ce constă din: terenul destinat pentru construcție cu suprafața de 0,3041 ha, cu număr cadastral zzzzzz, casă de locuit individuală cu suprafața la sol de 82,8 m.p., cu număr cadastral zzzzzz, casă de locuit individuală cu suprafața la sol de 67,2 m.p., cu număr cadastral zzzzzz, construcție accesorie cu suprafața la sol de 15,3 m.p., cu număr cadastral zzzzzz, construcție accesorie cu suprafața la sol de 18,2 m.p., cu număr cadastral zzzzzz, construcție accesorie cu suprafața la sol de 20,3 m.p., cu număr cadastral zzzzzz, și construcție accesorie cu suprafața la sol de 12,1 m.p., cu număr cadastral zzzzzz, inclusiv toate edificiile amplasate pe acest teren).

Reclamantul a menționat că, în imobilul dat locuiește pârâțul Ursu Alexandru, care refuză categoric să-i elibereze imobilul care îi aparține cu drept de proprietate, astfel încălcându-i dreptul la proprietate, garantat de Constituția RM și care conform art. 315 Cod Civil al RM este perpetuu.

Remarcă faptul că pârâtul, care este fostul soț al surorii sale și care a fost admis să locuiască temporar în acest imobil, este un scandalagiu, se comportă urât cu fosta soție și copiii săi, totodată creându-i obstacole la posedarea, folosirea și administrarea după bunul său plac a imobilului ce-i aparține cu drept de proprietate.

La data de 14 martie 2013, Ursu Alexandru a depus cerere reconvențională împotriva lui Bivol Vladimir cu privire la anularea certificatului de moștenitor legal, recunoașterea cotei-părți din proprietatea comună – bunul imobil cu nr. cadastral zzzzzz și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 90-91, vol. I).

La data de 04 decembrie 2013, Ursu Alexandru a depus cerere reconvențională suplimentară prin care a solicitat recunoașterea cotei-părți din averea dobândită în devălmășie cu Ursu Tamara, conform aportului și cheltuielilor suportate de fiecare pentru îngrijirea, menținerea, îmbunătățirea condițiilor de trai în gospodăria din xxxxxxx, cu nr. cadastral zzzzzz(f.d. 133, vol.I).

La data de 18 februarie 2014, pârâtul-reclamant Ursu Alexandru și-a modificat și completat acțiunea reconvențională, solicitând să fie atrasă în proces, în calitate de copârât Ursu Tamara (f.d. 175, vol. I).

La data de 05 mai 2015, Ursu Alexandru a renunțat la capătul de cerere privind recunoașterea cotei-părți din averea dobândită în devălmășie cu Ursu Tamara, conform aportului și cheltuielilor suportate de fiecare pentru îngrijirea, menținerea, îmbunătățirea condițiilor de trai în gospodăria din xxxxxx, cu nr. cadastral zzzzzz, iar prin încheierea Judecătoriai Ialoveni nr.2-28/15 din 05.05.2015, procesul în această parte a fost încetat (f.d. 203, vol. I).

La data de 09 iunie 2016, pârâtul-reclamant Ursu Alexandru și-a modificat și completat cererea reconvențională, solicitând anularea certificatului de moștenitor legal din 04.12.2012 pe numele lui Bivol Vladimir, constatarea ca succesori nedemn cu decăderea din dreptul la succesiune a lui Bivol Vladimir, repunerea reclamantului în drepturile sale reale și ale copiilor lui, revendicarea bunurilor aflate în posesia nelegitimă a reclamantului-pârât Bivol Vladimir, precum și compensarea cheltuielilor de judecată și repararea prejudiciului cauzat (f.d. 61-62, vol.I).

Prin hotărârea Judecătoriai Ialoveni din 11 iulie 2016, a fost admisă acțiunea depusă de Bivol Vladimir, s-a dispus evacuarea lui Ursu Alexandru din imobilul înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Ialoveni în Registrul bunurilor imobile sub nr. cadastral zzzzzz, ce constă din: terenul destinat pentru construcție cu suprafața de 0,3041 ha, cu număr cadastral zzzzzzzz, casă de locuit individuală cu suprafața la sol de 82,8 m.p., cu număr cadastral zzzzzzzz, casă de locuit individuală cu suprafața la sol de 67,2 m.p., cu număr cadastral zzzzzzzz, construcție accesorie cu suprafața la sol de 15,3 m.p., cu număr cadastral zzzzzz, construcție accesorie cu suprafața la sol de 18,2 m.p., cu număr cadastral zzzzzz, construcție accesorie cu suprafața la sol de 20,3 m.p., cu număr cadastral zzzzzzzz, și construcție accesorie cu suprafața la sol de 12,1 m.p., cu număr cadastral zzzzzz, inclusiv toate edificiile amplasate pe acest teren, cu adresa în xxxxxxx, proprietar fiind Bivol Vladimir.

S-a respins acțiunea reconvențională depusă de Ursu Alexandru împotriva lui Bivol Vladimir cu privire la anularea certificatului de moștenitor legal, constatarea ca succesori nedemn și repararea prejudiciului cauzat, ca neîntemeiată (f.d.68-69, 73-78).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2017 a fost respins apelul declarat de Ursu Alexandru, cu menținerea hotărârii Judecătorei Ialoveni din 11 iulie 2016 (f.d. 125-131).

În motivarea soluțiilor adoptate, instanțele ierarhic inferioare au constatat cu certitudine, că reclamantul-pârât Bivol Vladimir, fiind proprietar legal al imobilului cu numărul cadastral zzzzzz, amplasat pe adresa xxxxx nu-și poate realiza integral dreptul de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra imobilului, din motivul că acesta este ocupat abuziv de pârâtul-reclamant Ursu Alexandru. Astfel, în temeiul art. 374 alin. (1) Cod Civil, instanța de judecată a admis cererea de chemare în judecată depusă de Bivol Vladimir împotriva lui Ursu Alexandru, cu dispunerea evacuării a ultimului din bunul imobil ocupat abuziv.

În contrar, din motivul că pârâtul-reclamant Ursu Alexandru nu a prezentat probe pertinente întru confirmarea pretinsului drept de proprietate în devălmășie asupra bunului imobil cu numărul cadastral zzzzzzzz, cu adresa în xxxxxxxx, precum și probe care ar demonstra că Bivol Vladimir nu a fost nedemn de a primi succesiunea în urma decesului părinților săi, cerințele acestuia din cererea reconvențională au fost respinse ca neîntemeiate.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, Ursu Alexandru la data de 31 martie 2017, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2017, solicitând admiterea recursului, audierea martorilor indicați în cererea de recurs, acordarea unui spațiu locativ în valoare echivalentă cheltuielilor suportate la îmbunătățirea bunului imobil litigios, repararea pagubei morale și emiterea unei decizii privind trimiterea cauzei civile spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că atât instanța de apel cât și instanța de fond nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, au aplicat eronat normele de drept material.

Verificând argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs, pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ursu Alexandru este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 05 decembrie 2017 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective (f.d. 181). Având în vedere că intimatul nu a prezentat referință în termenul acordat, admisibilitatea recursului urmează a fi decisă în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit scrisorii de însoțire (f.d. 132), decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2017 a fost expediată în adresa părților la data de 27 februarie 2017, astfel recursul depus la data de 31 martie 2017 se consideră a fi declarat în termen.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost înaintat de Ursu Alexandru, care este parte în proces, astfel temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă nu are incidență.

Potrivit art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, completul relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate supra, completul conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate la art. 433 lit. b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului raportor cu privire la încadrarea celor invocate în recurs în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2)-(4) Cod de procedură civilă, completul constată existența temeiului de inadmisibilitate stipulat la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă.

Conform art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Potrivit art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter

devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În speță, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate. Iar din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, recurentul a reluat criticile formulate în fazele procesuale anterioare, asupra cărora instanța de apel și instanța de fond s-au pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel și prima instanță nu sunt suficient de fundamentate și nu au vocația de a conduce la modificarea soluției în prezenta cauză civilă.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile *Delcourt* contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și *Erfar-Avef* contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea *Trevisanato* contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea *Hansen* contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea *Nersesyanyan* contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din considerentele nominalizate și având în vedere faptul că instanțele ierarhic inferioare au examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor, argumentele principale ale recursului, care sunt similare argumentelor invocate în instanța de apel, au fost verificate minuțios la judecarea cauzei în ordinea de apel și în prima instanță, completul ajunge în mod unanim la concluzia de a considera recursul declarat de Ursu Alexandru ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ursu Alexandru se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton